

FOCUS Sekcie riadenia programov regionálneho rozvoja

V Novej Bystrici majú viac nových stavieb

„V 50-tych rokoch minulého storočia, keď som hodil háčik do väčšej vody, už bol pstruh,“

ukazuje vyše sedemdesiatročný **pán Alexander Griga** z Novej Bystrice z miestnej časti Vychylovka na prírodnú riečnu pamiatku Vychylovske prahy, ktoré tu vznikali vplyvom rieky celé stáročia.

Tie začínajú hneď vedľa novej budovy požiarnej zbrojnice, ktorá bola v Novej Bystrici – Vychylovke zrekonštruovaná a zmodernizovaná vďaka prostriedkom z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

„Pán Griga ešte za socializmu postavil v obci prvú hasičskú zbrojnicu,“ spomína dobrovoľná hasička **pani Štefánia Sučiaková** na časy, keď prísť spraviť niečo pre obec v rámci brigády zadarmo, bolo samozrejmé: **„Radi sme spolu niečo robili, bola to zábava.“**

Dnes v Novej Bystrici majú vysokú nezamestnanosť a starosta takmer trojtisícovej obce **pán Ing. Jozef Balačín** hovorí, že všetky potrebné práce v obci necháva na ľudí pracujúcich na aktivačných prácach:

„Nenajímame si rôzne firmy, lebo naši domáci majstri dokážu urobiť to isté, ale za nepomerne menšie peniaze.“

Radšej sa v Novej Bystrici snažia investovať do mladých výstavbou obecných bytov, či prípravou pozemkov na individuálnu domovú výstavbu.

Príkladom im je aj šéf dobrovoľných obecných hasičov v miestnej časti Vychylovka **pán Griga**, ktorý pôvodnú hasičskú zbrojnicu nielen postavil, kedysi kúpil pod ňou za vlastné aj pozemok, ale dnes do tohto svojho koníčka, ktorý patrí obci, investuje aj ďalšie vlastné prostriedky:

„Kysuce sú chudobný kraj. Som šťastný, že zdroje z EÚ myslia aj na takéto akoby zabudnuté regióny Slovenska. Dnes mi budovu hasičskej zbrojnice závidia v celom okrese,“ teší sa pán Griga.

Najbližšie sú hasiči až v 30 kilometrov vzdialenej Čadci.

Preto **pán Griga** túži potom, aby z obecnej zbrojnice sa táto budova časom stala sídlom profesionálnych hasičov.

Dôvodí faktom, že v katastri obce Nová Bystrica sídli Múzeum Kysuckej dediny v miestnej časti Vychylovka s unikátnou úzkokoľajovou železničkou: „**Väčšina budov je tu z dreva. Ak by došlo k požiaru, kým by prišli profesionálni hasiči z Čadce, mohlo by už byť aj neskoro.**“

Preto v miestnej časti Vychylovka má nová budova Hasičskej zbrojnice veľký význam. Momentálne má tu obecný hasičský zbor asi tridsaťčlennú základňu.

Majú k dispozícii tri hasičské autá, ale **pán Griga** so sebe vlastnou zariadenosťou myslí na všetky možné alternatívy. Preto kúpil z vlastných prostriedkov moderný čerpací stroj:

„Ide o tzv. „pées“ trojku na rýchly zásah,“ vysvetľuje pán Griga: „Túto čerpačku hodíme do osobného auta a kým vyjdú veľké hasičské stroje na zásah, môžeme s malou čerpačkou oheň lokalizovať. Pri požiari ide vždy najmä o čas.“ Technika sa vyvíja a pán Griga sa snaží sledovať všetky nové trendy.

V Novej Bystrici myslia aj na dorast. **Pán Griga** verí, že až tu už nebude, má ho kto nahradiť: „**Máme mladých hasičov, ktorí si už doplnili aj vzdelanie v ústrednej škole hasičskej ochrany v Martine. Teší ma, že momentálne ústredný výbor dobrovoľnej hasičskej ochrany spolu s ministerstvom vnútra podporujú činnosť obecných hasičských zborov, veď tie majú po Slovensku aj vyše sto ročnú históriu.**“

V Novej Bystrici oslávili už vyše 80 rokov existencie dobrovoľného hasičského zboru. Jeho opodstatnenie preveril čas, veď obec má v katastri množstvo lesov na 12,5 tisíca hektárov, ktoré spravujú.

Pani Sučiaková však so smiechom upozorňuje na fakt, že raz už vyhorel aj ich predseda hasičov **pán Griga**, keď mu horelo humno a aj chliev: „**Hasič musel hasiť aj u seba doma.**“

Pritom kým nemali novú hasičskú zbrojnicu, časť techniky skladovali aj u seba v domácich pivniciach.

Mladí hasiči sa venujú krúžkovej činnosti aj v miestnej Základnej škole, ktorej hlavná budova bola postavená ešte v roku 1943: „**A takto fungovala s drobnými opravami až do roku 2009,**“ hovorí zástupkyňa riaditeľa **pani Mgr. Štefánia Chovancová:**

„Bola už vo veľmi zlom stave, čo viem posúdiť, lebo som tu ako dieťa študovala a po vysokej škole som sem nastúpila učiť.“

Inak podľa **pani Chovancovej** vnímala stav budovy ako žiačka a inak ako učiteľka: „Vďaka projektu z **Regionálneho operačného programu** sa však stav školy výrazne zmenil.“

Z Európskeho fondu regionálneho rozvoja získala škola nové podlahy, opravy stien, zateplené fasády, okná, či bezbariérový prístup.

Zmenili sa však aj hygienické podmienky, keďže došlo k rekonštrukcii kuchyne a jedálne. Najdlhšie až 36 rokov tu pracuje kuchárka **pani Antónia Murčiaková**: „**Máme nové vybavenie, odsávačku pár, či umývačku riadu, ako aj ďalšie zariadenia a deťom u nás chutí, aj na dupli radi chodia.**“

Základná škola je spojená s materskou školou, ktorú oceňujú aj rodičia: „**Je to oveľa lepšie, ako to bolo kedysi, či oproti iným školám v regióne,**“ hovorí **pani Katarína Cabadajová:**

„Chodia sem moje dve deti, škôlka je kompletne zmenená oproti predchádzajúcemu stavu a otvárajú už tretiu triedu, lebo rodičom ako aj deťom sa tu páči.“

„Ideme s dobou,“ dosvedčuje aj učiteľka v materskej škole pani Mgr. Eva Hegyiová: „Vďaka projektu máme interaktívnu tabuľu, nové hračky, či nábytok.“

Malý Jakubko je predškolač. Na rok už ide do základnej školy.

V rámci výučby v materskej škole správne určuje geometrické tvary, ale na otázku, či sa už teší do školy, hovorí prekvapivú odpoveď: „**Nie, radšej by som bol ďalej v škôlke.**“

Učiteľka v materskej škole **pani Jana Talapková** si zasa myslí: „**Vďaka projektu nemáme len krajšie prostredie. Myslím, že dôležitá je skutočnosť, že sa zvýšila bezpečnosť. Staré okná sme mali už prinklincované, nedali sa otvárať a niektoré steny boli zavlhnuté.**“

Z projektu ROP im nevyšli prostriedky na novú kotolňu, na ktorú im však finančne prispelo ministerstvo školstva, keďže stará kotolňa bola už v havarijnom stave:

„Značné energetické úspory sme však dosiahli už po zateplení školy,“ hovorí školská účtovníčka **pani Mgr. Alena Vojteková.** Z pôvodných okolo 25 tisíc eur ročne na kúrenie vedia dnes usporiť aj viac ako jednu tretinu.

Pani Vojteková je ako dodáva so smiechom spokojná s prestavbou aj osobne: „**Získala som totiž aj novú kanceláriu.**“ A nové priestory majú nielen deti, či učitelia. Vedúca kuchyne musela úradovať na chodbe, teraz má vlastné priestory.

Rovnako boli rekonštruované sociálne zariadenia pre deti.

„Som rád, že sa Slovensko dostáva na inú vyššiu úroveň,“ uznáva projekty z EÚ aj riaditeľ školy pán Ing. Miroslav Pavelek, keďže dochádza: „...k zlepšeniu životných podmienok obyvateľov.“ Ako pán riaditeľ upozornil, „školy sú špecifické stavby z užívateľského hľadiska.“

Nové generácie sa tu pripravujú na svoj život a teda na budúcnosť celej spoločnosti. Preto investícia do nich je investíciou do našej budúcnosti.

Škola získala aj prístavbu, v ktorej sú nové učebne. V tej počítačovej deviataci hovoria o dobrom internetovom pripojení a kvalitných počítačových zostavách, na ktorých sa im darí zvládnuť učivo potrebné na prijatie na strednú školu.

Chlapci **Marek**, či **Janko**, **Ivan** a **Martin** sa chystajú na elektrotechnické štúdium, viacerí so špecializáciou na počítačové siete. V škole strihajú videa a využívajú výukové portály.

„Ide nám o to, aby sa deti naučili na internete sami aktívne vyhľadávať informácie,“ vysvetľuje učiteľka matematiky, fyziky a výpočtovej techniky **pani Ing. Ľudmila Jarabicová** a dodáva:

„Vďaka počítačovej učebni a jej vybaveniu sme získali náhradu za elektronické fyzikálne laboratórium, ktoré takto dokážeme nahradiť.“

Z dievčat sa po opustení základnej školy stanú študentky obchodných akademii, či jedna z nich **Renátka** po štúdiu gymnázia túži študovať medicínu.

Škola má dobré meno aj v kvalite výučby jazykov, keďže z projektu získali v prístavbe aj novú jazykovú učebňu.

Zástupkyňu riaditeľa **pani Chovancová** však teší fakt, že vlastné priestory získal aj školský klub detí:

„Do prestavby budovy sa totiž deti po vyučovaní stretávali vždy v jednej z tried. Teraz majú nové priestory, ktoré radi navštevujú a o návštevy školského klubu je zo strany detí veľký záujem.“

Množstvo trofejí, ktoré na škole majú, svedčí o dobrej fyzickej zdatnosti tunajších detí. Je to paradox, lebo škola doteraz nemá telocvičňu.

Vďaka prestavbe z ROP si vybudovali za jedálňou aspoň v rámci jednej miestnosti priestor na cvičenie, kde okrem detí dnes trénujú aj karatisti.

Na futbalové ihrisko v obci sa dá dostať cez rieku Bystrica vďaka novému mostu, ktorý vznikol takisto z ROP v rámci revitalizácie verejného priestranstva pred Obecným úradom.

Nová Bystrica má totiž na dĺžku až 16 kilometrov, keďže k pôvodnej obci sa pričlenila miestna časť Vychylovka. Zároveň sa do obce presťahovali aj obyvatelia ďalších dvoch zatopených obcí, ktoré zanikli vznikom vodného diela Nová Bystrica.

To zásobuje vodou Kysuce, ba aj krajské mesto Žilinu, až po Rajeckú dolinu. Preto v obci chýbala centrálna zóna.

„Pôvodne tu nebolo nič,“ hovorí miestny obyvateľ pán Milan Brisuček: „Teraz tu máme fontánu, pre deti hojdačky a ihriská, či pre starších na posedenie lavičky.“

Pani Mgr. Eva Pišojová ho dopĺňa: „Pôvodne tu bolo len také divoké parkovisko. Teraz sa v tejto novej centrálnej časti zastavujú aj turisti, keďže odtiaľto začína cyklotrasa vedúca až do Poľska.“

Centrálnu zónu vhodne dopĺňa socha sv. Jána Krstiteľa – patróna obce, ktorú obyvateľom ako dar na revitalizované námestie kúpili starosta **pán Jozef Balačín** a jeho zástupca **pán Ján Šutiak**.

Stavba prístreška s hodinami v strede námestia má pôvod v miestnej architektúre: „**Vychádzalo sa z miestnych stavebných tradícií, keďže na Kysuciach býva dlhá a tuhá zima, domy tu majú tradične šikmé šindľové strechy, kostoly vysoké veže tiež so šikmými strechami,**“ vysvetľuje starosta pán Balačín.

Rovnako z projektu vyregulovali aj koryto bystrej horskej rieky Bystrica, ktorá často spôsobovala v obci záplavy.

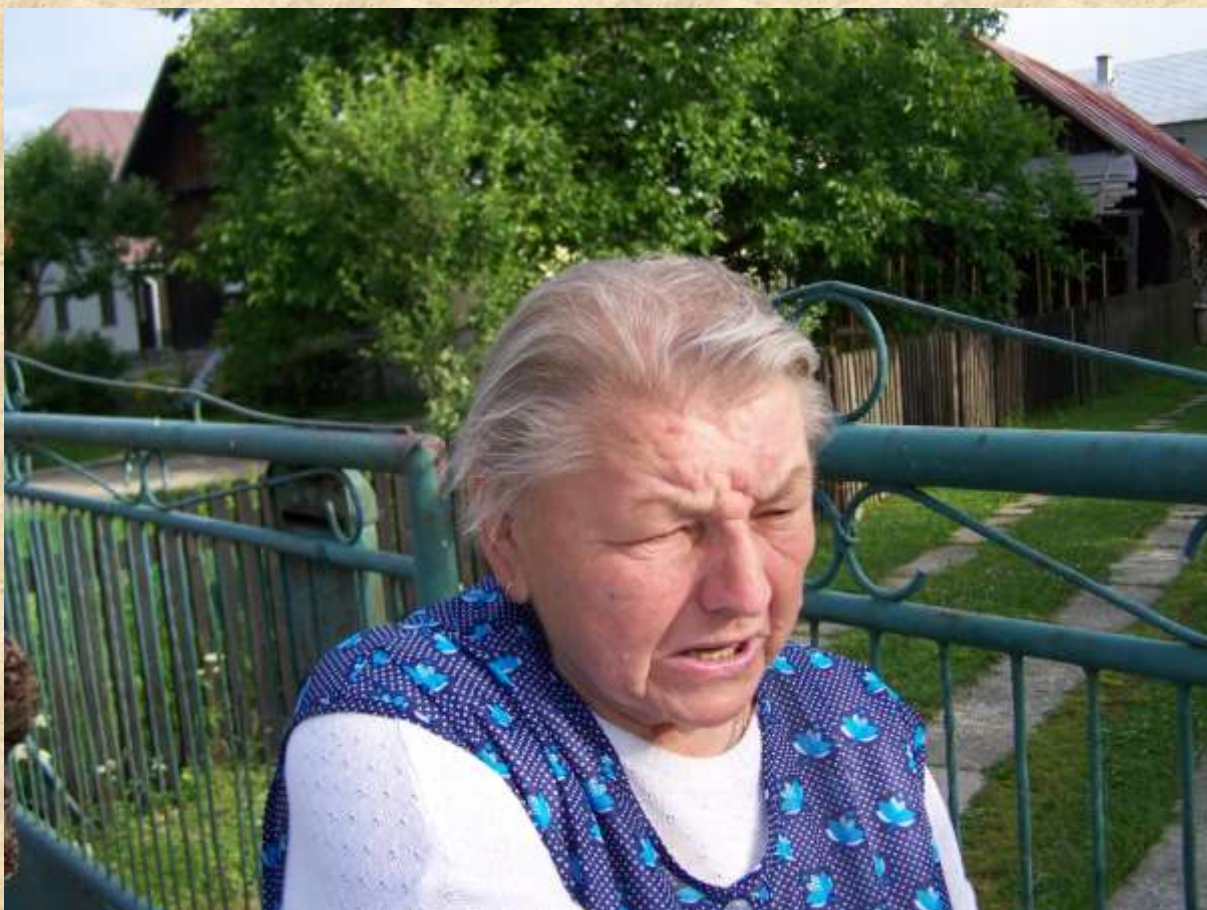
Námestie získalo nové osvetlenie, lavičky, aj parkovacie miesta. Teraz chcú projekt doplniť v obci o nové autobusové zastávky, ktoré postavia z vlastných zdrojov.

Ako vnímajú zmeny v obci mladí? „**Chodíme sa sem bicyklovať, či korčuľovať,**“ hovoria svorne **Monika a Aneta.**

Deviatačka **Darina** vedie svoju mladšiu sestru do školy a dodáva:
**„Veľmi veľa ľudí si tu chodí sadnúť len tak na lavičku, aby sa
podvečer stretli a porozprávali.“**

Medzi prvými susedmi, čo bývajú pri centrálnej zóne, patrí dôchodkyňa **pani Štefánia Cabadajová**: „**Je to veľmi pekné, to vám každý povie, ale je to aj užitočné, lebo ľudia, ktorí prichádzajú na obecný úrad, či do kultúrneho domu, majú kde zaparkovať svoje autá a aj pred našim domom urobili nový chodník.**“

ROP: OS 1 – Infraštruktúra vzdelávania: Základná škola v Novej Bystrici

Cieľom osi 1 je zvýšenie kvality poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie predškolských zariadení, základných škôl a stredných škôl, vrátane obstarania ich vybavenia. Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy v Novej Bystrici.

Príspevok z EÚ zdrojov

1 181 251,96 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu

01/2008 – 03/2011

ROP: Os 4 – Regenerácia sídiel: Nové námestie v Novej Bystrici

Cieľom osi 4 je zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev, pričom globálny cieľ je definovaný ako zvýšenie dostupnosti a občianskej infraštruktúry a vybavenosti územia v regiónoch.

Príspevok z EÚ zdrojov

587 885,34 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu

08/2009 – 10/2012

**OS 4 – REGENERÁCIA SÍDEL 4.2. – Infraštruktúra nekomerčných
záchranných služieb – Hasičská stanica Nová Bystrica**

Cieľom opatrenia 4.2. je zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie zariadení nekomerčných záchranných služieb vrátane obstarania ich vybavenia.

Príspevok z EÚ zdrojov

225 117,93 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu

01/2008 – 05/2011

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičová 12

812 66 Bratislava

tel: 00421 2 59 26 61 11

fax: 00421 2 59 26 64 35

www.mpsr.sk

Sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja

Prievozská 2/B

825 25 Bratislava 26

e-mail: inforop@build.gov.sk

www.ropka.sk

